

Svampsjukdomar i våroljeväxter

Peder Wærn, Växtskyddscentralen, Uppsala

Årets försöksresultat bekräftar tidigare års erfarenheter att Cantus har bättre effekt på bomullsmögel än Amistar. Den bättre effekten återspeglas också i skörderesultatet.

Försökserien L15-8040 har nu funnits i Melansverige i 8 år och de senaste 3 åren med samma försöksupplägg som i år, nämligen Cantus (registrerat 2009) och Amistar vid två doser. Syftet har varit att jämföra preparatens verkan på framförallt bomullsmögel (*Sclerotinia sclerotiorum*) och svartfläcksjuka (*Alternaria brassicae*). Fyra försök lades ut 2009 varav två i ÖSF och två i Svea. I ÖSF var platserna Ljungs Säby Vreta kloster, och Säbylund Kumla, samt i Svea Kolmsta Västerås, och Brunnsholm Enköping. Försöket på Brunnsholm var så svårt angripet av klumprotsjuka att skörderesultatet blev ojämnt och, förutom graderingen av bomullsmögel, presenteras därför inte.

Lokalt starka angrepp av bomullsmögel

I allmänhet var angreppen av bomullsmögel svaga, men norr om Mälaren och framförallt i Örebro och Västmanlands län förekom enstaka fält med starka angrepp. Även förekomsten av svartfläcksjuka var svag och

inga allvarligare angrepp rapporterades. Det var bara i försöken i Svea som bomullsmögel förekom, med 4 respektive 30 % angripna plantor i obehandlat led. Någon svartfläcksjuka av betydelse noterades inte i försöken.

Effekten av Cantus bättre än Amistar

En viss merskörd för behandlingarna, fast inte statistiskt säkra, fanns i försöken vid Vreta kloster och Kumla trots att ingen bomullsmögel förekom (tabell 1). I försöken där bomullsmögel förekom blev det tydliga behandlingseffekter. Utanför Västerås fanns svaga angrepp av bomullsmögel och resultatet visar att Cantus gav störst merskörd. Även i Enköpingsförsöket gav Cantus bäst resultat. Det fanns dock ingen skillnad mellan doserna.

Då det gäller effekten på bomullsmögel (tabell 2) visar också Cantus på bättre resultat än Amistar, samt att dosen 0,5 l/ha är effektivare än 0,25 l/ha. Cantus bättre verkan mot bomullsmögel har även framkommit i tidigare försök (tabell 3). Tendens fanns att vattenhalterna vid skörd var högre i behandlade led och högst med Cantus i dosen 0,5 l/ha. Erfarenheterna från tidigare försök är också att behandling fördröjer mognaden något och framförallt med Cantus.

Tabell 1. Svampbekämpning i våroljevaxter. Tre försök i ÖSF och Svea 2009. L15-8040.

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Skörd och merskörd kg/ha vid 9% vh				v-halt % Medel	Finansiärer
			Vreta kloster	Kumla	Västerås	Medel		
Obehandlat			1300	3030	2700	2340	14	Regionen
Amistar	1,0	65	+70	+300	-10	+120	14,3	Syngenta
Amistar	0,5	65	+140	+210	+40	+130	14,2	Region/VSC
Cantus	0,5	65	+220	+290	+180	+230	14,7	BASF
Cantus	0,25	65	+240	+250	+280	+260	14,3	Svensk Raps
Län			E	T	U			
LSD			ns	ns	150	140	ns	
CV %			11,7	5,6	3,5	2,9	4,4	
PROB			0,27	0,19	0,0053	0,0163	0,7530	
Bomullsmögel i obehandlat, %			0	0	4			
Antal försök			1	1	1	3		

Tabell 2. Effekt på bomullsmögel av svampbekämpning i våroljevaxter. 2 försök i Svea 2009. L15-8040

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Bomullsmögel bek effekt %	
			Västerås	Enköping
Obehandlat				
Amistar	1,0	65	75	13
Amistar	0,5	65	13	3
Cantus	0,5	65	88	58
Cantus	0,25	65	25	38
Bomullsmögel i obehandlat, %			4	30
Antal försök			1	1

Tabell 3. Effekt på bomullsmögel av svampbekämpning i våroljevaxter. Jämförelse Amistar och Cantus vid full dos. FiV, ÖSF och Svea 2003-2005, samt 2008-2009. L15-8040

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Bomullsmögel bek effekt %				
			2003	2004	2005	2008	2009
Obehandlat							
Amistar	1,0	65	76	90	49	76	44
Cantus	0,5	65	82	98	71	72	73
Bomullsmögel i obehandlat, %			40	20	7	13	19
Antal försök			3	1	1	1	2